

Informacja i pomoc konwersacji dla polskich sił opieki

Leitfaden und Konversationshilfen
für polnische Pflege & Betreuungskräfte

1) Konversationshilfen | Zwroty i pytania

1. Jak się Pan/Pani czuje? - w znaczeniu: co słyhać, jak się Pan/Pani ma?
  - **Wie geht es Ihnen heute?**
  - Dziękuję, czuję się dobrze.
  - **Danke, es geht mir gut/super.**
  - Niestety miewam się źle.
  - **Leider, geht es mir schlecht.**

2. Jak się Pan/Pani nazywa?
  - **Wie heißen Sie?**
  - Nazywam się Marta
  - **Ich heiße/ich bin Marta**

3. Ile ma Pan/Pani lat?
  - **Wie alt sind Sie?**
  - Mam 75 lat.
  - **Ich bin fünfundsiebzig Jahre alt.**

4. Gdzie Pani/Pan mieszka?
  - **Wo wohnen Sie?**
  - Mieszkam w Częstochowie
  - **Ich wohne in Tschenstochau**

5. Jakie ma Pan/Pani hobby? Co robi Pani/Pan w wolnym czasie?
  - **Was ist ihr Hobby? Was machen Sie in Ihrer Freizeit?**
  - Lubięgotować/chodzić na spacer/pływać/grać w piłkę/jeździć na rowerze/biegać/czytaćksiążki/rozwiązywaćkrzyżówki/oglądaćTv
  - **Ich koche/gehe spazieren/schwimme/spiele Ball/fahre Rad/laufe/lese Bücher/löse Rätsel/sehe fern gerne.**

6. Ma Pani/Pan rodzinę, dzieci? Żyje Pani/Pan sam/-a?
  - **Haben Sie Familie, Kinder? Leben Sie allein?**
  - Tak, mam męża/żonę, dwójkę dzieci, wnuczka i wnuczkę.
  - **Ich habe einen Mann/eine Frau, zwei Kinder, einen Enkelsohn und eine Enkeltochter.**
  - Jestem wolna/-y. Jestem wdową/wdowcem.
  - **Ich bin ledig. Ich bin Witwe/Witwer.**

7. Jak nazywają się Pani/Pana dzieci?
  - **Wie heißen Ihre Kinder?**
  - Syn ma na imię Marek, córka Mariola, wnuk Adam, a wnuczka Dorota.
  - **Mein Sohn heißt Marek, meine Tochter ist Mariola, mein Enkelsohn heißt Adam und meine Enkeltochter heißt Dorota.**

8. Pracował/-a już Pan/Pani w Niemczech?
- Haben Sie schon in Deutschland gearbeitet?
  - Tak, pracowałam 3 lata.
  - Ja, ich habe drei Jahre gearbeitet.
  - Nie, nie pracowałam nigdy.
  - Nein, ich habe nie gearbeitet.
9. Ma Pani/Pan doświadczenie jako opiekunka?
- Haben Sie Erfahrung als Betreuerin?
  - Tak, mam doświadczenie w opiece. Pracowałam jako opiekunka 1/2/3 lata.
  - Ja, ich habe große Erfahrung in Betreuung. Ich habe als Pflegerin ein Jahr/zwei Jahren/drei Jahren gearbeitet.
10. Gdzie Pan/Pani pracowała jako opiekunka?
- Wo haben Sie als Betreuerin gearbeitet?
  - To było tylko w Polsce/tylko w Niemczech/ w Polsce i w Niemczech.
  - Das war nur in Polen/nur in Deutschland/in Polen und in Deutschland.
11. Co Pan/Pani robił/-a u swoich pacjentów? /Jak Pan/Pani pielęgnował/-a swoich pacjentów?/ Co umie Pan/Pani zrobić?
- Was haben Sie bei Ihren Patienten gemacht? Wie haben Sie ihre Patientin gepflegt? Was können Sie machen?
  - Umiem bardzo dużo. Pomagałam przy wstawaniu/ubieraniu i rozbieraniu/przy myciu/przy jedzeniu/przy spacerach.
  - Ich kann Vieles machen. Ich habe beim Aufstehen/beim Anziehen und Ausziehen/beim Waschen/beim Essen/beim Spazierengehen geholfen.
  - Zmieniałam pieluchy, gotowałam, sprzątałam, robiłam zakupy. Chodziłam z podopiecznym do lekarza i apteki. Uczestniczyłam w ich czasiewolnym.
  - Ich habe Windeln gewechselt, ich habe gekocht, ich habe aufgeräumt, ich habe Einkäufe gemacht. Ich bin mit den Patienten spazieren und zum Arzt gegangen. Ich habe an Ihrer Freizeit teilgenommen.
12. Jakie choroby mieli Pana/Pani pacjenci?
- Welche Krankheiten hatten Ihre Patienten?
  - Moi podopieczni chorowali na demencję, Alzheimera, Parkinsona, cukrzycę, raka, wylew, zapalenie płuc, grypę czy stwardnienie rozsiane.
  - Meine Patienten waren an Demenz, Alzheimer, Zuckerkrankheit, Krebs, Schlaganfall, Lungenentzündung, Grippe, oder MS (Multiple Sklerose) erkrankt.
13. Jak długo zostanie Pan/Pani u nas?
- Wie lange bleiben Sie bei uns?
  - Zostanę 2/3 miesiące i później wrócę.
  - Ich bleibe 2/3 Monate und komme später zurück.

14. Jakie ma Pan/Pani plany? Jakie ma Pan/Pani plany na dziś? Co robi Pan/Pani w weekend?
- Welche Pläne haben Sie noch? Was für Pläne haben Sie noch für heute? Was machen Sie am Wochenende?
  - Musze przygotować obiad, zrobić zakupy.
  - Ich muss noch Mittagessen zubereiten und Einkäufe machen.
  - Dziś muszę posprzątać, zrobić jeszcze kolację i później obejrzę film.
  - Heute muss ich aufräumen, Abendessen zubereiten und später sehe ich mir einen Film an.
  - W weekend upiekę ciasto i pójdziemy na wycieczkę.
  - Am Wochenende backe ich einen Kuchen und wir machen eine Reise.
15. Lubi Pan/Pani gotować?
- Kochen Sie gerne?
  - Tak, bardzo/trochę.
  - Ja, sehr/ein bißchen.
16. Co dziś Pani/Pan zrobi na obiad/kolację/śniadanie?
- Was machen Sie heute zu Mittag/zum Abendessen/zum Frühstück?
  - Na kolację będą naleśniki z owocami/serem/
  - Zum Abendessen mache ich Pfannkuchen mit Obst/mit Quark.
  - Dziś ugotuję zupę pomidorową/rosół, kotlety schabowe z kartoflami i ogórkami
  - Heute mache ich Tomatensuppe/Brühe, Schnitzel mit Kartoffeln und mit Gurken.
  - Na śniadanie przygotuję bułkę z serem i szynką/ z dżemem/ z twarogiem.
  - Zum Frühstück mache ich Brot mit Käse und Schinken/ mit Konfitüre/mit Quarkbrot.
17. Jaka jest dziś pogoda?
- Welches Wetter haben wir heute?
  - Dziś jest bardzo ładnie, ciepło, świeci słońce.
  - Heute gibt es sehr schönes Wetter, es ist warm, die Sonne scheint.
  - Jest bardzo brzydko, zimno, pada deszcz, grzmi, pada deszczyk.
  - Es gibt schlechtes Wetter, es regnet, es hagelt, es tröpfelt.
18. Uczy się Pani/Pan niemieckiego? Jak długo? Gdzie się Pan/Pani uczył/-a?
- Lernen Sie Deutsch? Wie lange? Wo haben Sie gelernt?
  - Uczyłam się dwa lata. Uczyłam się sama, na kursie.
  - Ich habe zwei Jahren gelernt. Ich habe allein, im Kurs gelernt.
19. Dlaczego pracuje Pan/Pani jako opiekun/-ka?
- Warum arbeiten Sie als Betreuer/Betreuerin?
  - Lubię tą pracę, lubię ludzi i pomagać.
  - Ich mag die Arbeit mit älteren Menschen und ich helfe gern.
20. Proszę opowiedzieć coś o sobie.
- Sagen Sie mir bitte über sich selbst?
  - Jestem miła, spokojna, subtelna, sumienna, pracowita, kontaktowa, pomocna
  - Ich bin nett, ruhig, diskret, sorgfältig, arbeitsam, kontaktfreudig, hilfsbereit

(2) Übersetzungen aus dem Deutschen ins Polnische | Zdania do tłumaczenia z niemieckiego na polski

1. Kaufen Sie heute frisches Brot!
  - Proszę kupić dziś świeży chleb!
2. Morgen gehen wir einkaufen.
  - Jutro idziemy na zakupy.
3. Geben Sie mir bitte ein Glas Apfelsaft/Wasser.
  - Proszę podać mi szklankę soku jabłkowego/wody.
4. Machen Sie bitte das Fenster zu!
  - Proszę zamknąć okno!
5. Machen Sie bitte das Fenster auf!
  - Proszę otworzyć okno!
6. Mutter mag kein Fleisch. Vater darf keine Milchprodukte essen.
  - Mama nie lubi mięsa. Tata nie może jeść produktów mlecznych.
7. Mutter braucht Ihre Hilfe beim Essen, Aufstehen und beim Waschen.
  - Mama potrzebuje Pani pomocy przy jedzeniu, wstawaniu i myciu.
8. Sie hat oft Kopfschmerzen.
  - Ona ma często bóle głowy.
9. Der Patient fühlt sich gut/prima/schlecht/unwohl.
  - Pacjent czuje się dobrze/wspaniale/źle/niedobrze.
10. Die Patientin hat Fieber, Husten und Schnupfen.
  - Pacjentka ma gorączkę, kaszel i katar.
11. Heute/morgen gehen wir zum Arzt.
  - Dziś/jutro idziemy do lekarza.
12. Die Mutter nimmt jeden Tag die Tabletten nach dem Essen. Sie nimmt die Tabletten zwei Mal pro Tag.
  - Mama bierze każdego dnia tabletki po jedzeniu. Ona bierze tabletki dwa razy dziennie.
13. Er muss im Bett bleiben.
  - On musi w łóżku zostać.
14. Nachmittags gehen wir spazieren.
  - Po południu idziemy pospacerować.
15. Wochentage: Montag, Dienstag, Mittwoch, Donnerstag, Freitag, Samstag, Sonntag/Sonnabend
  - Dni tygodnia: poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek, sobota, niedziela.

(3) Übersetzungen aus dem Polnischen ins Deutsche | Zdania do tłumaczenia z polskiego na niemiecki

1. Zmierzyłam temperaturę.
➤ Ich habe Temperatur gemessen.
2. Zmierzyłam ciśnienie.
➤ Ich habe Blutdruck gemessen.
3. Podawałam leki.
➤ Ich habe Tabletten gegeben.
4. Proszę zawołać, gdy będę potrzebna/-y.
➤ Rufen Sie mich bitte, wenn sie mich brauchen.
5. Idę do sklepu, muszę kupić chleb, mleko, masło i szynkę.
➤ Ich gehe ins Geschäft, ich muss Brot, Milch, Butter und Schinken kaufen.
6. Pacjent jest chory, później idziemy do lekarza.
➤ Der Patient ist krank, später gehen wir zum Arzt.
7. Pacjentka leży w szpitalu.
➤ Die Patientin liegt im Krankenhaus.
8. Pacjent jest chory, ma niska/wysoką gorączkę.
➤ Der Patient ist krank, er hat niedriges/hohes Fieber.
9. Pacjentka jest przeziębiona.
➤ Die Patientin ist erkältet.
10. Jutro idziemy do lekarza.
➤ Morgen gehen wir zum Arzt.
11. Pani mama leży w łóżku, jest chora i nie chce nic jeść.
➤ Ihre Mutter liegt im Bett, ist krank und will nichts essen.
12. Pani tata ma kaszel i katar, podawałam mu syrop.
➤ Ihr Vater hat Husten und Schnupfen, ich habe ihm Sirup gegeben.
13. Pacjentka/pacjent złamał rękę/nogę.
➤ Die Patientin/der Patient hat sich die Hand/das Bein gebrochen.
14. On/Ona upadł/-a.
➤ Er/sie ist hingefallen.
15. Boli mnie głowa/brzuch.
➤ Ich habe Kopfschmerzen/Bauchschmerzen.
16. Jestem głodna/-y.
➤ Ich bin hungrig.
17. Chce mi się pić.
➤ Ich bin durstig.
18. Kiedy będziemy jeść?
➤ Wann essen wir?
19. Kiedy wychodzimy?
➤ Wann gehen wir raus?
20. Dziś ugotowałam zupę ogórkową.
➤ Ich habe Gurkensuppe gekocht.
21. Obiad już gotowy.
➤ Das Mittagessen ist bereit.
22. Jesteś głodna/-y?
➤ Bist du hungrig?

23. Chce się Pani/Panu pić?
  - Haben Sie Durst?
24. Teraz napijemy się kawy i zjemy coś słodkiego.
  - Jetzt trinken wir Kaffee und essen etwas Süßes.
25. Chce Pan/Pani odpocząć?
  - Wollen Sie sich erholen?
26. Musimy zostać w domu.
  - Wir müssen zu Hause bleiben.
27. Na dworze jest zimno/ciepło.
  - Draußen ist kalt/warm.
28. Teraz idziemy się myć.
  - Jetzt gehen wir waschen.
29. Teraz idziemy spać.
  - Jetzt gehen wir schlafen.
30. Jutro wracam do Polski.
  - Morgen fahre ich nach Polen zurück.
31. Mój podopieczny ma jutro urodziny. Muszę mu kupić prezent. Przygotuję ciasto.
  - Mein Senior hat morgen Geburtstag. Ich muss das Geschenk kaufen. Ich werde einen Kuchen backen.
32. Jutro chciałabym wyjsć.
  - Morgen möchte ich ausgehen.
33. Proszę o wolny czas. Chcę iść do kina. Chcę iść na spacer.
  - Ich bitte um Freizeit. Ich will ins Kino gehen. Ich will spazieren gehen.

(4) Übersetzungen aus dem Polnischen ins Deutsche | tłumaczenia z polskiego na niemiecki

1. Dni tygodnia / Wochentage

poniedziałek	Montag
wtorek	Dienstag
środa	Mittwoch
czwartek	Donnerstag
piątek	Freitag
sobota	Samstag
niedziela	Sonntag
weekend	Wochenende

2. Pora dnia / Tageszeiten

ranek	Morgen
przedpołudnie	Vormittag
południe	Mittag
popołudnie	Nachmittag
wieczór	Abend
noc	Nacht
północ	Mitternacht

3. Miesiące / Monate

Styczeń	Januar
Luty	Februar
Marzec	März
Kwiecień	April
Maj	Mai
Czerwiec	Juni
Lipiec	Juli
Sierpień	August
Wrzesień	September
Październik	Oktober
Listopad	November
Grudzień	Dezember

4. Liczby / Zahlen

0 – zero	Null
1 – jeden	Eins
2 – dwa	Zwei
3 – trzy	Drei
4 – cztery	Vier
5 – pięć	Fünf
6 – sześć	Sechs
7 – siedem	Sieben
8 – osiem	Acht
9 – dziewięć	Neun
10 – dziesięć	Zehn
11 – jedenaście	Elf
12 – dwanaście	Zwölf
13 – trzynaście	Dreizehn
14 – czternaście	Vierzehn
15 – piętnaście	Fünfzehn
16 – szesnaście	Sechszehn
17 – siedemnaście	Siebzehn
18 – osiemnaście	Achtzehn
19 – dziewiętnaście	Neunzehn
20 – dwadzieścia	Zwanzig
21 – dwadzieścia jeden	Einundzwanzig
22 – dwadzieścia dwa	Zweiundzwanzig
23 – dwadzieścia trzy	Dreiundzwanzig
24 – dwadzieścia cztery	Vierundzwanzig

5. Pory roku / Jahreszeiten.

Wiosna	Frühling
Lato	Sommer
Jesień	Herbst
Zima	Winter

(5) Dialoge | Scenki rodzajowe

1. Proszę zapytać, czy może iść Pani na zakupy?
  - Frau Hansen, kann ich jetzt einkaufen gehen?
2. Proszę zadzwonić do córki podopiecznego i poprosić, aby kupiła mleko, ser i jabłka.
  - Guten Tag! Hier ist Ania Dudak. Ich habe eine große Bitte an Sie. Könnten Sie für uns Milch, Käse und Apfel kaufen?
3. Proszę poinformować podopiecznego, że idzie Pani do apteki i wróci za godzinę.
  - Herr Hansen, ich gehe in die Apotheke. Ich komme in einer Stunde zurück.
4. Proszę powiedzieć podopiecznemu, że idzie Pani do sklepu i wróci za dwie godziny. Ma Pani przy sobie telefon komórkowy.
  - Herr Hansen, ich gehe ins Geschäft. Ich komme in zwei Stunde zurück. Ich habe mein Handy dabei.
5. Proszę powiedzieć, że idzie Pani znów do sklepu, bo zapomniała masła.
  - Herr Hansen, ich gehe wieder ins Geschäft. Ich habe vergessen Butter zu kaufen.
6. Proszę powiedzieć pacjentowi, że dziś będzie u niego lekarz.
  - Herr Hansen, heute kommt der Arzt zu Ihnen.
7. Proszę poinformować pacjentkę, że dziś przychodzą goście i idzie Pani upiec ciasto.
  - Frau Hansen, heute kommen die Gäste und ich gehe in die Küche, muss Kuchen backen.
8. Proszę zapytać, kiedy zjecie obiad i poinformować, że dziś na obiad jest zupa pomidorowa.
  - Um wie viel Uhr möchten Sie zu Mittag essen? Heute habe ich Tomatensuppe gekocht.
9. Dzwoni syn pacjenta i pyta o zdrowie taty, proszę go poinformować, że tata jest zdrowy i ma się dobrze/jest chory i ma katar/nie ma apetytu/ma bóle głowy/jest przeziębiony.
  - Hallo Herr Meyer, ihr Vater fühlt sich gut, ist gesund/ihr Vater hat keinen Appetit/ihr Vater hat Kopfschmerzen/ihr Vater ist erkältet.
10. Dzwoni córka i pyta, co Państwo będą robić, proszę powiedzieć, że zaraz idziecie na spacer/że idziecie na zakupy/że idziecie do lekarza.
  - Guten Tag! Jetzt gehen wir spazieren/Jetzt gehen wir zum Arzt.
11. Proszę zadzwonić do dentysty i umówić pacjentkę, bo boli ją ząb.
  - Guten Tag! Mein Name ist Ania Dudak, ich bin Betreuerin von Helga Hansen. Sie hat Zahnschmerzen. Wann dürfen wir kommen?
12. Proszę zadzwonić do lekarza i poprosić o wizytę domową.
  - Guten Tag! Mein Name ist Ania Dudak, ich bin Betreuerin von Helga Hansen. Sie fühlt sich nicht so gut. Wann könnten Sie zu uns kommen?

13. Proszę zadzwonić i poprosić o wizytę domową, jak najszybciej, bo pacjenta czuje się bardzo źle i nie je.
  - Guten Tag! Mein Name ist Ania Dudak, ich bin Betreuerin von Helga Hansen. Sie fühlt sich sehr schlecht und isst nicht seit zwei Tagen. Bitte kommen Sie so schnell wie möglich!
14. Proszę zadzwonić na pogotowie i powiedzieć, że pacjent stracił przytomność i ma problemy z oddychaniem (nie oddycha).
  - Guten Tag! Mein Name ist Ania Dudak, ich bin Betreuerin von Helga Hansen. Mein Patient ist hingefallen und hat Probleme beim Atmen (und atmet nicht). Helfen Sie mir. Bitte kommen Sie schnell. Meine Adresse: Kieler Straße 22, meine Telefonnummer ist 0431/774422.
15. Pacjentka jest chora, proszę ją zapytać, jak się czuje?
  - Wie fühlen Sie sich heute? Besser?
16. Proszę zapytać podopiecznego, na co ma ochotę.
  - Worauf haben Sie Lust heute?
17. Proszę zapytać, czy pójdziecie na spacer?
  - Haben Sie Lust, spazieren zu gehen?
18. Proszę zapytać seniora, co chce zjeść na śniadanie/obiad/kolację? Co chce się napić? Czy jest już zmęczony?
  - Was möchten Sie heute zum Frühstück/zum Mittag/zum Abendessen essen? Was möchten Sie trinken? Sind Sie schon müde?
19. Proszę zapytać osobę na ulicy, gdzie jest sklep/apteka/poczta?
  - Entschuldigung, wo gibt es hier in der Nähe ein Geschäft/ eine Apotheke/ eine Post?
20. Proszę zapytać przechodnia, jak dojść do dworca?
  - Entschuldigung, wie komme ich zum Bahnhof?
21. Jest Pani w aptece i chce kupić syrop na kaszel/tabletki przeciwbólowe.
  - Guten Tag! Ich brauche Sirup gegen Husten/ Schmerztabletten.
22. Boli Panią ząb i chce się Pani umówić do dentysty w tym tygodniu.
  - Hallo! Mein Name ist Ania Dudak, ich habe Zahnschmerzen. Ich brauche den Termin noch in dieser Woche. Wann kann ich kommen?
23. Źle się Pani czuje i chce się Pani umówić się do lekarza.
  - Hallo! Mein Name ist Ania Dudak, ich fühle mich nicht so gut seit ein paar Tagen. Ich möchte einen Termin vereinbaren, so schnell wie möglich bitte!

(6) Übersetzungen aus dem Polnischen ins Deutsche | tłumaczenia z polskiego na niemiecki

1. farba, farby / die Farbe, die Farben

kolorowy	bunt
jasny	hell
ciemny	dunkel
biały	weiß
czarny	schwarz
żółty	gelb
pomarańczowy	orange
czerwony	rot
różowy	pink
fioletowy	violett
niebieski	blau
zielony	grün
brązowy	braun
szary	grau
srebrny	silber
złoty	gold